

og til Rejseunderstøttelse for Husmænd; hvilket det ærede Medlem ikke nævnte. Naar man vil udtale en Kritik, maa man helst være retfærdig i sin Kritik, ellers taber den ikke saa lidt i Værdi. Det ærede Medlem mente ogsaa, at det var Gaardmænd og større Jordbrugere, der bleve valgte ind i Bestyrelsen for Landboforeninger og de Komiteer, der bedømme Husmændenes Køer ved Dyrskuer og de Husmandslodder, hvis Ejere konkurrere til Præmie for veldyrkede Husmandslodder, som afgøre, hvilke Husmænd der skal have Rejseunderstøttelser. Hvis denne Betragtning er rigtig, og den er i adskillige Tilfælde rigtig — for mange Landboforeninger er den imidlertid ikke rigtig —, er det jo aabenbart Husmændenes egen Skyld. Skønt jeg kender ikke saa faa Landboforeninger her i Landet, kender jeg dog ingen, hvor man ikke har almindelig Valgret, og Husmandsstanden er jo talrig nok til at gøre sig gældende, naar der skal vælges Bestyrelsesmedlemmer eller Medlemmer til de nævnte forskellige Komiteer, det behøver altsaa ikke at være nogen Naadessag fra Gaardmændenes Side, om Husmændene komme med. Det, der har størst Betydning for Husmændene ved saadanne Valg, er i øvrigt dette, om de, der ere valgte, ere Mænd, der have Interesse for og Forstaaelse af Husmandssagen, og hvis der er Landboforeninger, hvor man vælger Gaard- eller Herremænd, der savne Interesse for og Forstaaelse af de Sager, de skulle varetage, og der saa inden for vedkommende Landboforenings Grænser findes Husmænd, der ere i Stand til at opfylde de Krav, der med Rette kunne stilles til dem, og ere i Besiddelse af de Egenskaber, som de andre mangle, bør Husmændene i saadanne Tilfælde vælge deres egne Repræsentanter og sætte dem ind i Bestyrelserne. Det, man gør Uret i, baade her i Rigsdagen og uden for Rigsdagen, er, at sige til Husmændene: Hav saa lidt Samkvem med Gaardmændene som muligt! og at sige til Gaardmændene: Hav saa lidt Samkvem med Husmændene som muligt! Det gør man ikke vel i hverken her i Rigsdagen eller udenfor. Hovedsagen er ikke, om man har under eller over en Tønde Hartkorn, naar det drejer sig om den Slags Spørgsmaal, men Hovedsagen er, om man har Hjertelag for og Forstaaelse af Husmandssagen. Dersom det ærede Medlem havde Nøjes med at sige, at det var for lidt, Staten ydede til Husmandssagen, saa vilde en saadan Udtalelse fuldt ud have vundet min Anerkendelse. Jeg ønsker, man skulde gaa bety-

deligt videre, fordi jeg har set med mine egne Øjne gennem en lang Aarrække, at de Penge have været udmærket anvendte.

Jeg havde ventet at se et Beløb opført paa Finansloven til Paabegyndelse af en Jernbane fra Langaa til Silkeborg, for at denne Bane nu hurtigst muligt kunde føres videre til Bramminge. At faa saa god Forbindelse med England som muligt er et Livsspørgsmaal for de Dele af Jylland, der savne en saadan Forbindelse. Flere Forbindelseslinier med Kjøbenhavn have derimod ikke paa langt nær den samme økonomiske Betydning.

Anders Jensen: Jeg har bedt om Ordet for at faa Lejlighed til at føre en lille politisk Betragtning frem fra en menig Mands Standpunkt. Efter at vi have hørt saa mange, baade Ministre og fremragende Folketingsmænd, tale ud fra og om den ny Situation, kunde det maaske have nogen Interesse, at en menig Mand, som jeg er her i Salen, fik Lov til at udtale sin Betragtning. Men inden jeg gaar over til dette, har jeg en lille lokal Sag at omtale, som jeg maa ofre et Par Minutter paa. Den er omtalt før her i Salen, men den er endnu ikke ordnet.

Ude i min Valgkreds, langt mod Vest, i Vallerupkredsen, have vi mange smaa Statsplantager, som samle sig om Skovridergaarden Stendalsgaard og derfor i daglig Tale benævnes Statsskovene ved Stendalsgaard. I denne Statsskov have Beboerne i mange Aar og i vid Omkreds forsynet sig med Bygningstræer. Det solgtes selvfølgelig ved Auktion, hvor alle Forbrugerne vare ligestillede. Men dette Forhold forandredes i Aaret 1888. Da lod Staten en Privatmand, en driftig og dygtig Forretningsmand, bygge et Savskæreri paa Statens Grund paa fri Jord, og indrømmede ham mange Begunstigelser, deriblandt den at faa 20,000 Kubikfod Træ som Underhaandskøb til den saakaldte Vurderingspris, der var betydelig lavere end Auktionsprisen — somme Tider kan Forskellen være indtil 8 Øre, maaske mere. Siden har ogsaa en Privatmand anlagt et Savskæreri i den nærliggende By Haurdal, men det havde ondt ved at konkurrere med det privilegerede, og Ejeren gav sig da til at søge om de samme Begunstigelser som det først anlagte Skæreri havde opnaaet. Det sidst anlagte har da ogsaa faaet 3—4—5—6,000 Kubikfod Træ udleveret underhaanden til en Pris, der var noget under Auktionsprisen, men dog højere end det første privilegerede Savværks